

[Alsing Andersen.]

tilfældige Studehandler mellem Politikere, som ikke respekterer deres egne Principper. Og Kritikken over, at der er utilfredsstilende Forhold paa dette Omraade, kan man ikke med nogen som helst Ret vende mod selve det parlamentariske eller det demokratiske System. Adressen for denne Kritik maa i Virkeligheden være det Landstings-system, vi har, som Regeringen her foreslaar at afskaffe, og som vi netop ogsaa af foranævnte Grunde mener bør afskaffes.

Man har her under den Forhandling, der har været ført, fremsat forskellige Udtalelser om, at det gaar dog ikke an helt at afskaffe en Beskyttelse for Mindretallene. Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby f. Eks. har talt herom; og han sagde, at hvis man uden videre afskaffer Landstinget, vil det sige, at man indfører et Flertalsdiktatur. Hvad er Meningen med denne Tale om et Flertalsdiktatur? Jeg mindes ikke at have hørt den Tale før fra konservativ Side. Demokrati er Flertalsstyre, og dengang da Venstre og Konservative havde deres solide Flertal, baade i Folketinget og i Landstinget, mærkede vi fra vor Side Flertallets Magt, men vi talte ikke om Flertalsdiktatur, saaledes som man nu gør fra konservativ Side, og hverken fra konservativ Side eller fra Venstres Side var der, dengang da de selv havde Flertal i begge Ting, nogen Tale om, at Flertalsstyre betød Flertalsdiktatur. Jeg tror, vi hurtigt bliver enige om, at den Gang i alt Fald var Flertalsstyre en udmærket Form for Demokrati. Men hvorledes kan det saa blive til et Flertalsdiktatur, blot fordi det er politiske Modstandere, der i Øjeblikket har Flertal her i Tinget og i Løbet af kort Tid har Chance for at komme i Flertal i det andet høje Ting? Det forekommer mig, at den Tale er dunkel Tale, der kun udspringer af Frygt, ved at man ser Magten glide fra sig. Men deres Vilkaar er kun de samme som dem, vi som Mindretal over for de to ærede Partier har været underkastet.

Jeg erkender imidlertid, fuldkommen som den højtærede Statsminister, at Mindretallet bør der tages Hensyn til fra Flertallets Side, ikke alene fordi det er klogt, men ogsaa fordi det i Virkeligheden er i god Overensstemmelse med selve det demokratiske Princip, at selv et Flertal lytter til Mindretallenes Røst, sætter sig ind i deres Synspunkter og er villigt til at forhandle med dem. Men Grundlaget maa efter vor Mening være det demokratiske Grundlag: Flertalsstyre hvilende paa Folkets frie Ret til at dømme de politiske Anskuelser imellem og med

Adgang til ved fri Afstemning gennem den almindelige Valgret at optrække Retningslinierne for det politiske Arbejde og for Placeringen af det politiske Ansvar her i Landet. Saaledes er det ikke under det nuværende System, og det er efter min Mening ikke tilstrækkeligt, at man fra Venstres og fra konservativ Side betyder sin Kærlighed til den almindelige Valgret, hævder, at man staar paa den almindelige Valgrets Grund, hvis man samtidig vil forlange særlige Garantier for, at den almindelige Valgrets Vilje ikke kommer til Udførelse. Saadanne Garantier kan selvfølgelig ikke være forenelige med den Kærlighed til den almindelige Valgret, som man proklamerer fra de to Partiers Side.

Derfor er vort Standpunkt dette, at vi ønsker at bygge det politiske Arbejde paa Folkestyrets Grundlag, at vi ønsker, at den politiske Vilje, som Vælgerne giver Udtryk, ogsaa skal gennemføres, at vi ønsker at skabe lige Vilkaar for de politiske Partier her i Landet, og at vi ønsker gennem et saadant gennemført Demokrati at skabe et paa een Gang solidt og handledygtigt Styre her i vort Land. Det er vor Opfattelse af, hvad der er Demokratiets Opgaver, og ud fra denne Begrundelse er det, at mit Parti nu som tidligere ønsker Landstinget afskaffet.

Krag: Hvad Enkelthederne i det foreliggende Forslag angaar, giver de ikke Anledning til mange Ord. Forslaget fremtræder jo uden nogen som helst forfatningsteknisk Originalitet, det er simpelt hen Forslag om et Ætkammer-System uden nogen som helst Kauteler for Hensyntagen til Mindretallene og deres Ret. Det er ikke en Sag, der er rejst ved vort Initiativ, og det er ikke Udtryk for noget Ænske fra vor Side, at Sagen rejses. Vi mener, at Tiden er fuld af tilstrækkeligt store og betydningsfulde Opgaver til at overflødiggøre den Indbydelse, som sker ved dette Forslag, til en ny Forfatningskamp. Den radikale Regerings Hædersskrin her ude i Vandrehallen indeholder jo efter Regeringens Mening, altsaa ogsaa efter de radikale Medlemmers og det radikale Partis Mening, et Misfoster, som man vel sagtens snarest ønsker fjernet og Underskrifterne dær erstattet med den højtærede Statsministers. Vi er ikke af den Opfattelse, at der er nogen Anledning dertil. Vi ser paa Forfatningen af 1915 som et godt Grundlag for den politiske, den økonomiske og den sociale Udvikling her i Landet, i den Tid, der svandt, som i den Tid, der kommer.

Hensigten med Landstinget var jo,